

॥ ఓం నమో వేంకటేశాయ ॥

శ్రీ మ ద్భ గ వ ళ్లి తా

॥ శ్రీ గురు ప్రార్థనా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

॥ శ్రీనివాస ప్రార్థనా ॥

మార్కండేయ మహాతీర్థజాతపుణ్యప్రదాయ చ ।
వాక్పతిబ్రహ్మదాత్రే చ చంద్రలావణ్యదాయినే ॥

!! అథ సంకల్పః !!

శ్రీమత్ - ఆదివరాహక్షేత్రే - విరాజమానస్య - అఖిలాండకోటి - బ్రహ్మాండనాయకస్య - శ్రీ పద్మావతీ
జానేః - భగవతః - శ్రీవేంకటేశ్వర స్వామినః - దివ్యసన్నిధౌ - భగవతః - శ్రీకృష్ణ పరమాత్మనః -
అనుగ్రహేణ - అస్మాకం - సర్వేషాం - శారీరస్య - మానసస్య చ - బలస్య - సిద్ధ్యర్థం - సమస్తానాం -
అసాధ్యవ్యాధీనాం - నివారణార్థం - సర్వయజ్ఞ - ఫలప్రాప్త్యర్థం - సర్వాసాం - సంపదాం - ప్రాప్త్యర్థం -
విద్యార్థినాం - బుద్ధిశక్తి - వృద్ధిద్వారా - పరీక్షాసు - ఉత్తీర్ణతా - సిద్ధ్యర్థం - అధికారిణాం - స్వస్వవిధి -
నిర్వహణ - కౌశలసిద్ధ్యర్థం - సమస్త - పాపక్షయార్థం - శ్రీపరమేశ్వర - ప్రీత్యర్థం - యథాశక్తి -
శ్రీమత్భగవద్గీతాయాః తృతీయ, చతుర్థ, పంచమ, షష్ఠాధ్యాయ శ్లోకపారాయణం - కరిష్యామహే.

॥ శ్రీ గీతా ప్రార్థనా ॥

సర్వోపనిషదో - గావో - దోగ్ధా - గోపాలనందనః ।
పార్థో వత్సః - సుధీర్భోక్తా - దుగ్ధం - గీతామృతం - మహత్ ॥

॥ శ్రీకృష్ణ ప్రార్థనా ॥

సదా విషయకామస్య దేహారామస్య సర్వథా ।
దుష్టస్వభావవామస్య శ్రీకృష్ణశ్చరణం మమ ॥

॥ శ్రీ వేదవ్యాస ప్రార్థనా ॥

మహాబుద్ధిర్మహాసిద్ధిర్మహాశక్తిర్మహాద్యుతిః ।
మహాకర్మా మహాధర్మా మహా భారతకల్పకః ॥

!! అథ శ్రీమద్భగవద్గీతాను ఉపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే
శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే కర్మయోగో నామ తృతీయోధ్యాయః ॥

। అర్జున ఉవాచ ।

జ్యాయసీ చేత్కర్మణస్తే మతా బుద్ధిర్జనార్దన ।
తత్కిం కర్మణి ఘోరే మాం నియోజయసి కేశవ ॥ 3-1

వ్యామిశ్రేణేవ వాక్యేన బుద్ధిం మోహయసీవ మే ।
తదేకం వద నిశ్చిత్య యేన శ్రేయోఽహమాఘ్నుయామ్ 3-2

। శ్రీభగవాన్ ఉవాచ ।

లోకేఽస్మిన్ ద్వివిధా నిష్ఠా పురా ప్రోక్తా మయాఽనఘ ।
జ్ఞానయోగేన సాంఖ్యానాం కర్మయోగేన యోగినామ్ ॥ 3-3

న కర్మణా మనారమ్భా నైష్కర్మ్యం పురుషోఽశ్నుతే ।
న చ సన్న్యసనాదేవ సిద్ధిం సమధిగచ్ఛతి ॥ 3-4

న హి కశ్చిత్ క్షణమపి జాతు తిష్ఠత్యకర్మకృత్ ।
కార్యతే హ్యవశః కర్మ సర్వ ప్రకృతిజైర్గుణై ॥ 3-5

కర్మేంద్రియాణి సంయమ్య య ఆస్తే మనసా స్మరన్ ।
ఇంద్రియార్థా నిమూఢాత్మా మిథ్యాచారస్స ఉచ్యతే ॥ 3-6

యస్త్వింద్రియాణి మనసా నియమ్యారభతేఽర్జున ।
కర్మేంద్రియైః కర్మయోగ మసక్తస్స విశిష్యతే ॥ 3-7

నియతం కురు కర్మత్వం కర్మ జ్యాయో హ్యకర్మణః ।
శరీరయాత్రాఽపి చ తే న ప్రసిద్ధ్యేదకర్మణః ॥ 3-8

యజ్ఞార్థాత్కరణోఽన్యత్ర లోకోఽయం కర్మబంధనః ।
తదర్థం కర్మ కౌంతేయ! ముక్తసంగస్సమాచర ॥ 3-9

సహయజ్ఞాః ప్రజాస్పృష్ట్యా పురోవాచ ప్రజాపతిః ।
అనేన ప్రసవిష్యధ్వ మేషవోఽస్త్విష్టకామధుక్ ॥ 3-10

దేవాన్భావయతానేన తే దేవా భావయన్తు వః ।
పరస్పరం భావయన్తః శ్రేయః పరమవాప్యథ ॥ 3-11

ఇష్టాన్భోగాన్త్వి వో దేవా దాస్యన్తే యజ్ఞభావితా ।
తైర్లతా న ప్రదాయైభ్యో యో భుజ్యే స్తేన ఏవ సః ॥ 3-12

- యజ్ఞశిష్టాశినస్సంతో ముచ్యంతే సర్వకిల్బిషైః ।
భుంజతే తే త్వఘం పాపా యే పచంత్యాత్మకారణాత్ ॥ 3-13
- అన్నాద్భవంతి భూతాని పర్జన్యాదన్నసంభవః ।
యజ్ఞాద్భవతి పర్జన్యో యజ్ఞః కర్మసముద్భవః ॥ 3-14
- కర్మ బ్రహ్మోద్భవం విద్ధి బ్రహ్మోక్షరసముద్భవమ్ ।
తస్మాత్సర్వగతం బ్రహ్మ నిత్యం యజ్ఞే ప్రతిష్ఠితమ్ ॥ 3-15
- ఏవం ప్రవర్తితం చక్రం నానువర్తయతీహ యః ।
అఘాయురింద్రియారామో మోఘం పార్థ! స జీవతి ॥ 3-16
- యస్త్యాత్మరతిరేవ స్యా దాత్మత్వస్తశ్చ మానవః ।
ఆత్మన్యవ చ సంతుష్ట స్తస్య కార్యం న విద్యతే ॥ 3-17
- నైవ తస్య కృతేనార్థో నాకృతేనేహ కశ్చన ।
న చాస్య సర్వభూతేషు కశ్చి దర్థవ్యపాశ్రయః ॥ 3-18
- తస్మాదసక్తస్సతతం కార్యం కర్మ సమాచర ।
అసక్తోహ్యచరన్ కర్మ పరమాస్నోతి పూరుషః ॥ 3-19
- కర్మణైవ హి సంసిద్ధి మాస్థితా జనకాదయః ।
లోకసంగ్రహమేవాపి సంపశ్యన్కర్తుమర్హసి ॥ 3-20
- యద్యదాచరతి శ్రేష్ఠ స్తత్తదేవేతరో జనః ।
సయత్రమాణం కురుతే లోక స్తదనువర్తతే ॥ 3-21
- న మే పార్థాస్తి కర్తవ్యం త్రిషు లోకేషు కించన ।
నానవాప్తమవాప్తవ్యం వర్త ఏవ చ కర్మణి ॥ 3-22
- యది హ్యహం న వర్తేయం జాతు కర్మణ్యతన్ద్రితః ।
మమ వర్తానువర్తన్తే మనుష్యాః పార్థ! సర్వశః ॥ 3-23
- ఉత్పీదేయురిమే లోకా న కుర్యాం కర్మ చేదహమ్ ।
సంకరస్య చ కర్తా స్యా ముపహన్యామిమాః ప్రజాః ॥ 3-24

- సక్తాః కర్మణ్యవిద్వాంసో యథా కుర్వన్తి భారత ।
కుర్యాద్విద్వాం స్తథాఽసక్తః చికిర్షుర్లోకసంగ్రహమ్ ॥ 3-25
- న బుద్ధిభేదం జనయేత్ అజ్ఞానాం కర్మసంగినామ్ ।
జోషయేత్సర్వకర్మాణి విద్వాన్యుక్తస్సమాచరన్ ॥ 3-26
- ప్రకృతేః క్రియమాణాని గుణైః కర్మాణి సర్వశః ।
అహంకారవిమూఢాత్మా కర్తాఽహమితి మన్యతే ॥ 3-27
- తత్త్వనిత్తు మహాబాహో గుణకర్మవిభాగయోః ।
గుణా గుణేషు వర్తంత ఇతి మత్వా న సజ్జతే ॥ 3-28
- ప్రకృతేర్గుణసమ్మాఢాః సజ్జన్తే గుణకర్మసు ।
తానకృత్స్నువిదో మందాన్ కృత్స్నువిన్న విచాలయేత్ ॥ 3-29
- మయి సర్వాణి కర్మాణి సన్యస్యాధ్యాత్మ చేతసా ।
నిరాశీర్నిర్మమో భూత్వా యుధ్యస్య విగతజ్వరః ॥ 3-30
- యే మే మతమిదం నిత్యం అనుతిష్ఠంతి మానవాః ।
శ్రద్ధావన్తో నసూయన్తో ముచ్యన్తేతేఽపి కర్మభిః ॥ 3-31
- యే త్వేదదభ్యసూయన్తో నానుతిష్ఠన్తి మే మతమ్ ।
సర్వజ్ఞానవిమూఢాంస్తాన్ విద్ధి నష్టానచేతసః ॥ 3-32
- సదృశం చేష్టతే స్వస్యాః ప్రకృతేరాజనవానపి ।
ప్రకృతిం యాంతి భూతాని నిగ్రహాః కిం కరిష్యతి ॥ 3-33
- ఇన్ద్రియస్యేన్ద్రియస్యార్థే రాగద్వేషౌ వ్యవస్థితౌ ।
తయోర్నవశమాగచ్ఛేత్ తౌ హ్యస్య పరిపన్థినౌ ॥ 3-34
- శ్రేయాన్ స్వధర్మో విగుణః పరధర్మాత్ స్వనుష్ఠితాత్ ।
స్వధర్మే నిధనం శ్రేయః పరధర్మో భయావహః ॥ 3-35

। అర్జున ఉవాచ ।

అథ కేన ప్రయుక్తోఽయం పాపం చరతి పూరుషః ।
అనిచ్ఛన్నపి వార్ష్ణేయ! బలాదివ నియోజితః ॥

3-36

। శ్రీభగవాన్ ఉవాచ ।

కామ ఏష క్రోధ ఏష రజో గుణసముద్భవః ।
మహాశనో మహాపాపా విద్వేనమిహ వైరిణమ్ ॥

3-37

ధూమేనాన్రియతే వహ్నిః యథాఽఽ దరో మలేన చ ।
యథోల్బేనావృతో గర్భః తథా తేనేదమావృతమ్ ॥

3-38

ఆవృతం జ్ఞానమేతేన జ్ఞానినో నిత్యవైరిణా ।
కామరూపేణ కౌన్తేయ! దుష్పూరేణానలేన చ ॥

3-39

ఇంద్రియాణి మనో బుద్ధిః అస్యాధిష్ఠానముచ్యతే ।
ఏతైర్విమోహయత్యేష జ్ఞానమావృత్య దేహినమ్ ॥

3-40

తస్మాత్త్వ మింద్రియాణ్యాదౌ నియమ్య భరతర్షభ ।
పాపానం ప్రజహి హ్యేనం జ్ఞానవిజ్ఞాననాశనమ్ ॥

3-41

ఇంద్రియాణి పరాణ్యాహుః ఇంద్రియేభ్యః పరం మనః ।
మనసస్తు పరా బుద్ధిః యో బుద్ధేః పరతస్తు సః ॥

3-42

ఏవం బుద్ధేః పరం బుద్ధ్యా సంస్తభ్యాత్మానమాత్మనా ।
జహి శత్రుం మహాబాహో! కామరూపం దురాసదమ్ ॥

3-43

**!! ఇతి శ్రీమద్భగవద్గీతాసు ఉపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే
శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే కర్మయోగో నామ తృతీయోధ్యాయః ॥**

॥ అథ శ్రీమద్భగవద్గీతాసు ఉపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే
శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే జ్ఞాన కర్మ సన్న్విహయోగో నామ చతుర్థోఽధ్యాయః ॥

॥ శ్రీభగవాన్ ఉవాచ ॥

ఇమం వివస్వతే యోగం ప్రోక్తవానహమవ్యయమ్ ।
వివస్వాన్ మనవే ప్రాహ మనురిక్ష్యాకవే2బ్రవీత్ ॥ 4-1 ॥

ఏవం పరంపరాప్రాప్తమ్ ఇమం రాజర్షయో విదుః ।
స కాలేనేహ మహతా యోగో నష్టః పరంతప ॥ 4-2 ॥

స ఏవాయం మయా తేఽద్య యోగః ప్రోక్తః పురాతనః ।
భక్తోఽసి మే సఖా చేతి రహస్యం హ్యేతదుత్తమమ్ ॥ 4-3 ॥

॥ అర్జున ఉవాచ ॥

అపరం భవతో జన్మ పరం జన్మ వివస్వతః ।
కథమేతద్విజానీయాం త్వమాదౌ ప్రోక్తవానితి ॥ 4-4 ॥

॥ భీష్మవాన్ ఉవాచ ॥

బహూని మే వ్యతీతాని జన్మాని తవ చార్జున ।
తాన్యహం వేద సర్వాణి న త్వం వేత్థ పరంతప ॥ 4-5 ॥

అజోఽపి సన్నవ్యయాత్మా భూతానామీశ్వరోఽపి సన్ ।
ప్రకృతిం స్వామధిష్ఠాయ సంభవామ్యాత్మమాయయా ॥ 4-6 ॥

యదా యదా హి ధర్మస్య గ్లానిర్భవతి భారత ।
అభ్యుత్థానమధర్మస్య తదాత్మానం సృజామ్యహమ్ ॥ 4-7 ॥

పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతామ్ ।
ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే ॥ 4-8 ॥

జన్మ కర్మ చ మే దివ్యమ్ ఏవం యో వేత్తి తత్త్వతః ।
త్యక్త్వా దేహం పునర్జన్మ నైతి మామేతి సోఽర్జున ॥ 4-9 ॥

వీతరాగభయక్రోధా మన్మయా మాముపాశ్రితాః ।
బహవో జ్ఞానతపసా పూతా మద్భావమాగతాః ॥ 4-10 ॥

యే యథా మాం ప్రపద్యంతే తాంస్తథైవ భజామ్యహమ్ ।
మమ వర్తమానువర్తంతే మనుష్యాః పార్థ సర్వశః ॥ 4-11 ॥

- కాంక్షంతః కర్మణాం సిద్ధిం యజంత ఇహ దేవతాః ।
క్షీప్రం హి మానుషే లోకే సిద్ధిర్భవతి కర్మజా ॥ 4-12 ॥
- చాతుర్వర్ణ్యం మయా సృష్టం గుణకర్మవిభాగశః ।
తస్య కర్తారమపి మాం విద్ధ్యకర్తారమవ్యయమ్ ॥ 4-13 ॥
- న మాం కర్మాణి లింపంతి న మే కర్మఫలే స్పృహా ।
ఇతి మాం యోఽభిజానాతి కర్మభిర్న స బధ్యతే ॥ 4-14 ॥
- వీవం జ్ఞాత్వా కృతం కర్మ పూర్వైరపి ముముక్షుభిః ।
కురు కర్మైవ తస్మాత్ త్వం పూర్వైః పూర్వతరం కృతమ్ ॥ 4-15 ॥
- కిం కర్మ కిమకర్మేతి కవయోఽప్యత్ర మోహితాః ।
తత్తే కర్మ ప్రవక్ష్యామి యద్ జ్ఞాత్వా మోక్ష్యసేఽఽశుభాత్ ॥ 4-16 ॥
- కర్మణో హ్యపి బోద్ధవ్యం బోద్ధవ్యం చ వికర్మణః ।
అకర్మణశ్చ బోద్ధవ్యం గహనా కర్మణో గతిః ॥ 4-17 ॥
- కర్మణ్యకర్మ యః పశ్యేత్ అకర్మణి చ కర్మ యః ।
స బుద్ధిమాన్ మనుష్యేషు స యుక్తః కృత్స్నకర్మకృత్ ॥ 4-18 ॥
- యస్య సర్వే సమారంభాః కామసంకల్పవర్జితాః ।
జ్ఞానాగ్నిదగ్ధకర్మాణం తమాహుః పండితం బుధాః ॥ 4-19 ॥
- త్యక్త్వా కర్మఫలాసంగం నిత్యతృప్తో నిరాశ్రయః ।
కర్మణ్యభిప్రవృత్తోఽపి నైవ కించిత్ కరోతి సః ॥ 4-20 ॥
- నిరాశీర్యతచిత్తాత్మా త్యక్తసర్వపరిగ్రహః ।
శారీరం కేవలం కర్మ కుర్వన్నాప్నోతి కిల్బిషమ్ ॥ 4-21 ॥
- యదృచ్ఛాలాభసంతుష్టో ద్వంద్వాతీతో విమత్సరః ।
సమః సిద్ధావసిద్ధౌ చ కృత్వాపి న నిబధ్యతే ॥ 4-22 ॥

- గతసంగస్య ముక్తస్య జ్ఞానావస్థితచేతసః ।
యజ్ఞాయాచరతః కర్మ సమగ్రం ప్రవిలీయతే ॥ 4-23 ॥
- బ్రహ్మార్పణం బ్రహ్మ హవిః బ్రహ్మగ్నౌ బ్రహ్మణా హుతం ।
బ్రహ్మైవ తేన గంతవ్యం బ్రహ్మకర్మసమాధినా ॥ 4-24 ॥
- దైవమేవాపరే యజ్ఞం యోగినః పర్యుపాసతే ।
బ్రహ్మగ్నావపరే యజ్ఞం యజ్ఞేనైవోపజుహ్వతి ॥ 4-25 ॥
- శ్రోత్రాదీనీంద్రియాణ్యన్యే సంయమాగ్నిషు జుహ్వతి ।
శబ్దాదీన్విషయానన్య ఇంద్రియాగ్నిషు జుహ్వతి ॥ 4-26 ॥
- సర్వాణీంద్రియకర్మాణి ప్రాణకర్మాణి చాపరే ।
ఆత్మసంయమయోగాగ్నౌ జుహ్వతి జ్ఞానదీపితే ॥ 4-27 ॥
- ద్రవ్యయజ్ఞాస్తపోయజ్ఞా యోగయజ్ఞాస్తథాపరే ।
స్వాధ్యాయజ్ఞానయజ్ఞాశ్చ యతయః సంశితవ్రతాః ॥ 4-28 ॥
- అపానే జుహ్వతి ప్రాణం ప్రాణేఽపానం తథాపరే ।
ప్రాణాపానగతీ రుద్ధ్వా ప్రాణాయామపరాయణాః ॥ 4-29 ॥
- అపరే నియతాహారాః ప్రాణాన్ప్రాణేషు జుహ్వతి ।
సర్వేఽప్యేతే యజ్ఞవిదో యజ్ఞక్షపితకల్మషాః ॥ 4-30 ॥
- యజ్ఞశిష్టామృతభుజో యాంతి బ్రహ్మ సనాతనం ।
నాయం లోకోఽస్త్వయజ్ఞస్య కుతోఽన్యః కురుసత్తమ ॥ 4-31 ॥
- ఏవం బహువిధా యజ్ఞా వితతా బ్రహ్మణో ముఖే ।
కర్మజాన్విద్ధి తాన్సర్వాన్ ఏవం జ్ఞాత్వా విమోక్ష్యసే ॥ 4-32 ॥
- శ్రేయాన్ ద్రవ్యమయాద్యజ్ఞాత్ జ్ఞానయజ్ఞః పరంతప ।
సర్వం కర్మాఖిలం పార్థ జ్ఞానే పరిసమాప్యతే ॥ 4-33 ॥

తద్విద్ధి ప్రణిపాతేన పరిప్రశ్నేన సేవయా ।

ఉపదేక్ష్యంతి తే జ్ఞానం జ్ఞానినస్తత్త్వదర్శినః ॥

॥ 4-34 ॥

యద్ జ్ఞాత్వా న పునర్మోహమ్ ఏవం యాస్యసి పాండవ ।

యేన భూతాన్యశేషేణ ద్రక్ష్యస్యాత్మన్యథో మయి ॥

॥ 4-35 ॥

అపి చేదసి పాపేభ్యః సర్వేభ్యః పాపకృత్తమః ।

సర్వం జ్ఞానప్లవేనైవ వృజినం సంతరిష్యసి ॥

॥ 4-36 ॥

యథైధాంసి సమిద్ధోఽగ్నిః భస్మసాత్కురుతేఽర్జున ।

జ్ఞానాగ్నిః సర్వకర్మాణి భస్మసాత్కురుతే తథా ॥

॥ 4-37 ॥

న హి జ్ఞానేన సదృశం పవిత్రమిహ విద్యతే ।

తత్స్వయం యోగసంసిద్ధః కాలేనాత్మని విందతి ॥

॥ 4-38 ॥

శ్రద్ధావాన్ లభతే జ్ఞానం తత్పరః సంయతేంద్రియః ।

జ్ఞానం లబ్ధ్వా పరాం శాంతిమ్ అచిరేణాధిగచ్ఛతి ॥

॥ 4-39 ॥

అజ్ఞశ్చాశ్రద్ధధానశ్చ సంశయాత్మా వినశ్యతి ।

నాయం లోకోఽస్తి న పరో న సుఖం సంశయాత్మనః ॥

॥ 4-40 ॥

యోగసన్న్యస్తకర్మాణం జ్ఞానసంఛిన్నసంశయం ।

ఆత్మవంతం న కర్మాణి నిబద్ధంతి ధనంజయ ॥

॥ 4-41 ॥

తస్మాదజ్ఞానసంభూతం హృత్స్థం జ్ఞానాసినాత్మనః ।

ఛిత్త్యేనం సంశయం యోగమ్ ఆతిష్ఠోత్తిష్ఠ భారత ॥

॥ 4-42 ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భగవద్గీతాసు ఉపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే
శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే జ్ఞాన కర్మ సన్న్వయోగో నామ చతుర్థోఽధ్యాయః ॥

**!! అథ శ్రీమద్భగవద్గీతాసు ఉపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే
శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే కర్మ సన్న్వయోగో నామ పంచమోధ్యాయః ॥**

॥ అర్జున ఉవాచ ॥

సన్న్యాసం కర్మణాం కృష్ణ పునర్యోగం చ శంససి ।
యచ్ఛ్రేయ ఏతయోరేకం తన్నే బ్రూహి సునిశ్చితమ్ ॥ 5-1 ॥

॥ భగవాన్ ఉవాచ ॥

సన్న్యాసః కర్మయోగశ్చ నిశ్చేయసకరావుభౌ ।
తయోస్తు కర్మసన్న్యాసాత్కర్మయోగో విశిష్యతే ॥ 5-2 ॥

జ్ఞేయస్స నిత్యసన్న్యాసీ యో న ద్వేష్టి న కాంక్షతి ।
నిర్వంద్యో హి మహాబాహో సుఖం బంధాత్ప్రముచ్యతే ॥ 5-3 ॥

సాంఖ్యయోగౌ పృథగ్బాలాః ప్రవదంతి న పండితాః ।
ఏకమప్యస్థితస్సమ్య గుభయోర్విస్తతే ఫలమ్ ॥ 5-4 ॥

యత్సాంఖ్యైః ప్రాప్యతే స్థానం తద్యోగైరపి గమ్యతే ।
ఏకం సాంఖ్యం చ యోగం చ యః పశ్యతి స పశ్యతి ॥ 5-5 ॥

సన్న్యాసస్తు మహాబాహో దుఃఖమాప్తు మయోగతః ।
యోగయుక్తో మునిర్బ్రహ్మ న చిరేణాధిగచ్ఛతి ॥ 5-6 ॥

యోగయుక్తో విశుద్ధాత్మా విజితాత్మా జితేంద్రియః ।
సర్వభూతాత్మభూతాత్మా కుర్వన్నపి న లిప్యతే ॥ 5-7 ॥

నైవ కించిత్కరోమీతి యుక్తో మన్యేత తత్త్వవిత్ ।
పశ్యన్ శృణ్వన్ స్పృశన్ జిఘ్రన్ నృశ్శన్ గచ్ఛన్ స్వపన్ శ్వసన్ ॥ 5-8 ॥

ప్రలపన్ విస్మజన్ గృహ్లా న్నున్మిష న్నిమిషన్నపి ।
ఇంద్రియాణీంద్రియార్థేషు వర్తన్త ఇతి ధారయన్ ॥ 5-9 ॥

బ్రహ్మణాధ్యాయ కర్మాణి సంగం త్యక్త్వా కరోతి యః ।
లిప్యతే న స పాపేన పద్మపత్రమివాంభసా ॥ 5-10 ॥

కాయేన మనసా బుద్ధ్యా కేవలైంద్రియైరపి ।
యోగినః కర్మ కుర్వన్తి సంగం త్యక్త్వా22తమ శుద్ధయే ॥ 5-11 ॥

యుక్తః కర్మఫలం త్యక్త్వా శాంతిమాప్నోతి నైష్ఠికిమ్ ।
అయుక్తః కామకారేణ ఫలే సక్తో నిబధ్యతే ॥ 5-12 ॥

సర్వకర్మాణి మనసా సన్న్యస్యాస్తే సుఖం వశీ ।
నవద్వారే పురే దేహీ నైవ కుర్వ న్నకారయన్ ॥ 5-13 ॥

- న కర్తృత్వం న కర్మాణి లోకస్య సృజతి ప్రభుః ।
న కర్మఫలసంయోగం స్వభావస్తు ప్రవర్తతే ॥ 5-14 ॥
- నాదత్తే కస్యచిత్పాపం న చైవ సుకృతం విభుః ।
అజ్ఞానేనావృతం జ్ఞానం తేన ముహ్యన్తి జంతవః ॥ 5-15 ॥
- జ్ఞానేన తు తదజ్ఞానం యేషాం నాశితమాత్మనః ।
తేషామాదిత్యవద్జ్ఞానం ప్రకాశయతి తత్పరమ్ ॥ 5-16 ॥
- తద్బుద్ధయస్తదాత్మాన స్తన్నిష్ఠా స్తత్పరాయణాః ।
గచ్ఛన్త్యపునరావృత్తిం జ్ఞాననిర్దూత కల్మషాః ॥ 5-17 ॥
- విద్యావినయసంపన్నే బ్రాహ్మణే గవి హస్తిని ।
శుని చైవ శ్వపాకే చ పండితాస్సమదర్శినః ॥ 5-18 ॥
- ఇహైవ తైర్జితస్సర్గో యేషాం సామ్యే స్థితం మనః ।
నిర్దోషం హి సమం బ్రహ్మ తస్మాద్బ్రహ్మణి తే స్థితాః ॥ 5-19 ॥
- న ప్రహృష్యేత్త్రియంప్రాప్య నోద్విజేత్ప్రాప్యచాప్రియమ్ ।
స్థిరబుద్ధిరసంమూఢో బ్రహ్మవిద్రుహ్మణి స్థితః ॥ 5-20 ॥
- బాహ్యస్పర్శేష్వసక్తాత్మా విన్దత్యాత్మని యత్సుఖమ్ ।
స బ్రహ్మయోగయుక్తాత్మా సుఖమక్షయమశ్నుతే ॥ 5-21 ॥
- యే హి సంస్పర్శజా భోగా దుఃఖయోనయ ఏవ తే ।
ఆద్యంతవంతః కౌంతేయ న తేషు రమతే బుధః ॥ 5-22 ॥
- శక్నోతీహైవ యస్సోఢుం ప్రాక్ శరీరవిమోక్షణాత్ ।
కామక్రోధోద్భవం వేగం స యుక్తస్స సుఖీ నరః ॥ 5-23 ॥
- యోఽస్తస్సుఖోఽస్తరారామ స్తథాఽస్తర్జ్యోతిరేవ యః ।
స యోగీ బ్రహ్మనిర్వాణం బ్రహ్మభూతో2ధిగచ్ఛతి ॥ 5-24 ॥
- అభన్తే బ్రహ్మనిర్వాణ మృషయః క్షీణకల్మషాః ।
ఛిన్నద్వైధా యతాత్మాన స్సర్వభూతహితేరతాః ॥ 5-25 ॥
- కామక్రోధవియుక్తానాం యతీనాం యతచేతసామ్ ।
అభితో బ్రహ్మనిర్వాణం వర్తతే విదితాత్మనామ్ ॥ 5-26 ॥

స్పర్శాన్ కృత్వా బహిర్బాహ్యం శ్చక్షుశ్చైవాంతరే భ్రువోః ।
 ప్రాణాపానా సమౌ కృత్వా నాసాభ్యంతరచారిణౌ ॥ 5-27 ॥

యతేంద్రియమనోబుద్ధి ర్మునిర్మోక్షపరాయణః ।
 విగతేచ్ఛాభయక్రోధో యస్సదా ముక్త ఏవ సః ॥ 5-28 ॥

భోక్తారం యజ్ఞతపసాం సర్వలోకమహేశ్వరమ్ ।
 సుహృదం సర్వభూతానాం జ్ఞాత్వా మాం శాంతిమృచ్ఛతి ॥ 5-29 ॥

**!! ఆతి శ్రీమద్భగవద్గీతాసు ఉపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే
 శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే కర్మ సన్న్యాస యోగో నామ పంచమోధ్యాయః ॥**

**॥ అథ శ్రీమద్భగవద్గీతాసు ఉపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే
 శ్రీ కృష్ణార్జున సంవాదే ఆత్మ సంయమ యోగోనామ షష్ఠోధ్యాయః ॥**

॥ భగవానువాచ ॥

అనాశ్రితః కర్మఫలం కార్యం కర్మ కరోతి యః ।
 స సన్న్యాసీ చ యోగీ చ న నిరగ్నిర్న చాక్రియః ॥ 6-1 ॥

యం సన్న్యాసమితి ప్రాహు ర్యోగం తం విద్ధి పాండవ ।
 న హ్యసన్న్వస్తసంకలో యోగీ భవతి కశ్చన ॥ 6-2 ॥

ఆరురుక్షోర్మునేర్యోగం కర్మకారణముచ్యతే ।
 యోగారూఢస్య తస్యైవ శమః కారణముచ్యతే ॥ 6-3 ॥

యదా హి నేన్ద్రియార్థేషు న కర్మస్వనుషజ్ఞతే ।
 సర్వసంకల్పసన్న్యాసీ యోగారూఢస్తదోచ్యతే ॥ 6-4 ॥

ఉద్ధరేదాత్మనా22త్మానం నాత్మాన మవసాదయేత్ ।
 ఆత్మైవ హ్యోత్మనో బంధురాత్మైవ రిపురాత్మనః ॥ 6-5 ॥

బంధురాతా22త్మనస్తస్య యేనాత్మై వాత్మనా జితః ।
 అనాత్మనస్తు శత్రుత్వే వర్తేతాత్మైవ శత్రువత్ ॥ 6-6 ॥

జితాత్మనః ప్రశాంతస్య పరమాత్మా సమాహితః ।
 శీతోష్ణసుఖదుఃఖేషు తథా మానావమానయోః ॥ 6-7 ॥

- జ్ఞానవిజ్ఞానతృప్తాత్మా కూటస్థో విజితేంద్రియః ।
యుక్త ఇత్యుచ్యతే యోగీ సమలోష్ఠాశ్మకాంచనః ॥ 6-8 ॥
- సుహృన్మిత్రా ర్యుదాసీన మధ్యస్థద్వేష్యబంధుషు ।
సాధుష్యపి చ పాపేషు సమబుద్ధిర్విశిష్యతే ॥ 6-9 ॥
- యోగీ యుంజీత సతత మాత్మానం రహసి స్థితః ।
ఏకాకీ యతచిత్తాత్మా నిరాశీరపరిగ్రహః ॥ 6-10 ॥
- శుచౌ దేశే ప్రతిష్ఠాప్య స్థిరమాసనమాత్మనః ।
నాత్యుచ్చితం నాతినీచం చేలాజినకుశోత్తరమ్ ॥ 6-11 ॥
- తత్రైకాగ్రం మనః కృత్వా యత చిత్తేంద్రియక్రియః ।
ఉపవిశ్యాసనే యుంజ్యాద్యోగమాత్మ విశుద్ధయే ॥ 6-12 ॥
- సమం కాయశిరోగ్రీవం ధారయ న్నచలం స్థిరః ।
సంప్రేక్ష్య నాసికాగ్రం స్వం దిశశ్చానవలోకయన్ ॥ 6-13 ॥
- ప్రశాంతాత్మా విగతభీర్బ్రహ్మచారివ్రతే స్థితః ।
మనస్సంయమ్య మచ్ఛితో యుక్త ఆసీత మత్పరః ॥ 6-14 ॥
- యుంజన్నేవం సదా22త్మానం యోగీ నియతమానసః ।
శాంతిం నిర్వాణపరమాం మత్సంస్థామధిగచ్ఛతి॥ 6-15 ॥
- నాత్యశ్చతస్తు యోగోఽస్తి న చైకాంతమనశ్చతః ।
న చాతిస్వప్నశీలస్య జాగ్రతో వైవ చార్జున! ॥ 6-16 ॥
- యుక్తాహారవిహారస్య యుక్తచేష్టస్య కర్మసు ।
యుక్తస్వప్నావభోదస్య యోగో భవతి దుఃఖహా ॥ 6-17 ॥
- యదా వినియతం చిత్త మాత్మన్యేవావతిష్ఠతే ।
నిస్సృహస్సర్వకామేభ్యో యుక్త ఇత్యుచ్యతే తదా ॥ 6-18 ॥
- యథాదీపో నివాతస్థో నేంగతే సోపమా స్మృతా ।
యోగినో యతచిత్తస్య యజ్ఞతో యోగమాత్మనః ॥ 6-19 ॥
- యత్రోపరమతే చిత్తం నిరుద్ధం యోగసేవయా ।
యత్ర చైవాత్మనా22త్మానం పశ్యన్నాత్మని తుష్యతి ॥ 6-20 ॥

సుఖమాత్యన్తికం యత్త ద్బుద్ధిగ్రాహ్యమతీంద్రియమ్ ।
వేత్తి యత్ర న చైవాయం స్థితశ్చలతి తత్త్వతః ॥ 6-21 ॥

యం లబ్ధ్యా చాపరం లాభం మన్యతే నాధికం తతః ।
యస్మిన్ స్థితో2న దుఃఖేన గురుణా2పి విచాల్యతే ॥ 6-22 ॥

తం విద్యాద్దుఃఖసంయోగ వియోగం యోగసంజ్ఞితమ్ ।
స నిశ్చయేన యోక్తవ్యోయోగో నిర్విణ్ణచేతసా ॥ 6-23 ॥

సంకల్పప్రభవాన్ కామాన్స్త్యక్త్వా సర్వానశేషతః ।
మనసై వేంద్రియగ్రామం వినియమ్య సమన్తతః॥ 6-24 ॥

శనైః శనైరుపరమేద్ బుద్ధ్యా ధృతిగృహీతయా ।
ఆత్మసంస్థం మనః కృత్వా న కించిదపి చింతయేత్ ॥ 6-25 ॥

యతో యతో నిశ్చరతి మనశ్చంచలమస్థిరం ।
తతస్తతో నియమ్యైతత్ ఆత్మన్యేవ వశం నయేత్ ॥ 6-26 ॥

ప్రశాంతమనసం హ్యేనం యోగినం సుఖముత్తమం ।
ఉపైతి శాంతరజసం బ్రహ్మభూతమకల్మషం ॥ 6-27 ॥

యుంజన్నేవం సదాత్మానం యోగీ విగతకల్మషః ।
సుఖేన బ్రహ్మసంస్పర్శమ్ అత్యంతం సుఖమశ్నుతే ॥ 6-28 ॥

సర్వభూతస్థమాత్మానం సర్వభూతాని చాత్మని ।
ఈక్షతే యోగయుక్తాత్మా సర్వత్ర సమదర్శనః ॥ 6-29 ॥

యో మాం పశ్యతి సర్వత్ర సర్వం చ మయి పశ్యతి ।
తస్యాహం న ప్రణశ్యామి స చ మే న ప్రణశ్యతి ॥ 6-30 ॥

సర్వభూతస్థితం యో మాం భజత్యేకత్వమాస్థితః ।
సర్వథా వర్తమానో2పి స యోగీ మయి వర్తతే ॥ 6-31 ॥

ఆత్మోపమ్యేన సర్వత్ర సమం పశ్యతి యో2ర్జున ।
సుఖం వా యది వా దుఃఖం స యోగీ పరమో మతః ॥ 6-32 ॥

:: అర్జున ఉవోచ ::

యో-యం యోగస్త్వయా ప్రోక్తః సామ్యేన మధుసూదన ।
వీతస్యాహం న పశ్యామి చంచలత్వాత్ స్థితిం స్థిరాం ॥ 6-33 ॥

చంచలం హి మనః కృష్ణ ప్రమాథి బలవద్ దృఢం ।
తస్యాహం నిగ్రహం మన్యే వాయోరివ సుదుష్కరం ॥ 6-34 ॥

:: శ్రీ భగవోనుతోచ ::

అసంశయం మహాబాహో మనో దుర్నిగ్రహం చలం ।
అభ్యాసేన తు కౌంతేయ వైరాగ్యేణ చ గృహ్యతే ॥ 6-35 ॥

అసంయతాత్మనా యోగో దుష్ప్రాప ఇతి మే మతిః ।
వశ్యాత్మనా తు యతతా శక్యో2వాప్తుముపాయతః ॥ 6-36 ॥

:: అర్జున ఉతోచ ::

అయతిః శ్రద్ధయోపేతో యోగాచ్చలితమానసః ।
అప్రాప్య యోగసంసిద్ధిం కాం గతిం కృష్ణ గచ్ఛతి ॥ 6-37 ॥

కచ్చిన్నోభయవిభ్రష్టః చిన్నాభ్రమివ నశ్యతి ।
అప్రతిష్ఠో మహాబాహు విమూఢో బ్రహ్మణః పథి ॥ 6-38 ॥

ఏతన్నే సంశయం కృష్ణ ఛేత్తుమర్హస్యశేషతః ।
త్వదన్యః సంశయస్యాస్య ఛేత్తా న హ్యుపపద్యతే ॥ 6-39 ॥

:: శ్రీభగవోనుతోచ ::

పార్థ నైవేహ నాముత్ర వినాశస్తస్య విద్యతే ।
న హి కల్యాణకృత్కశ్చిద్ దుర్గతిం తాత గచ్ఛతి ॥ 6-40 ॥

ప్రాప్య పుణ్యకృతాం లోకాన్ ఉషిత్వా శాశ్వతీః సమాః ।
శుచీనాం శ్రీమతాం గేహే యోగభ్రష్టోభి2జాయతే ॥ 6-41 ॥

అథవా యోగినామేవ కులే భవతి ధీమతాం ।
ఏతద్ధి దుర్లభతరం లోకే జన్మ యదీదృశం ॥ 6-42 ॥

తత్ర తం బుద్ధిసంయోగం లభతే పౌర్వదేహికం ।
యతతే చ తతో భూయః సంసిద్ధౌ కురునందన ॥ 6-43 ॥

పూర్వాభ్యాసేన తేనైవ హ్రియతే హ్యవశో-పి సః ।
జిజ్ఞాసురపి యోగస్య శబ్దబ్రహ్మోతివర్తతే ॥ 6-44 ॥

ప్రయత్నాద్యతమానస్తు యోగీ సంశుద్ధకిల్బిషః ।
అనేకజన్మసంసిద్ధస్తతో యాతి పరాం గతిం ॥ 6-45 ॥

తపస్విభ్యో2ధికో యోగీ జ్ఞానిభ్యో2పి మతో2ధికః ।

కర్మిభ్యశ్చాధికో యోగీ తస్మాద్యోగీ భవార్జున ॥

॥ 6-46 ॥

యోగినామపి సర్వేషాం మద్గతేనాంతరాత్మనా ।

శ్రద్ధావాన్ భజతే యో మాం స మే యుక్తతమో మతః ॥

॥ 6-47 ॥

॥ **అతి శ్రీమర్కగవర్ణితాను ఉపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే**
శ్రీ కృష్ణార్జున సంవాదే ఆత్మ సంయమ యోగోనామ షష్ఠాధ్యాయః ॥

యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః ।

తత్ర శ్రీర్విజయో భూతిర్ద్భవా నీతిర్మతిర్మమ ॥

అథ క్షమా ప్రార్థనా ।

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ ।

కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ।

సర్వే భవన్తు సుఖినః సర్వే సన్తు నిరామయాః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

అథ మంగళమ్ ।

శ్రియః కాంతాయ కల్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ

ॐ ॐ ॐ

ॐ